

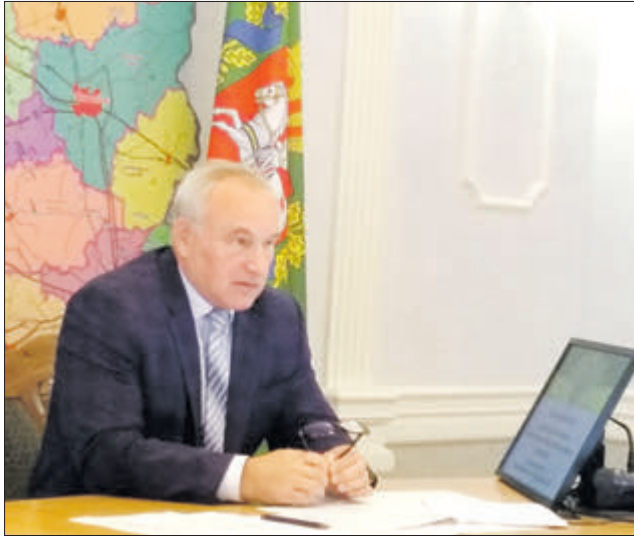

Жніво-2021

СВАЮ МІСІЮ АГРАРЫІ ВЫКАНАЛІ

На поўначы краіны падвялі вынікі ўборкі

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ у нядзелю правёў прэс-канферэнцыю, прысвечаную развіццю аграпрамысловага комплексу і правядзенню абласных «Дажынак».

Свята адбудзецца ў найбліжэйшыя выхадныя дні ў Шуміліне, да якога ад Віцебска каля сарака кіламетраў. Кіраўнік рэгіёна раскажаў, што там капітальна адрамантавалі, мадэрнізавалі, добраўпарадкавалі, прывялі ў парадак каля ста аб'ектаў. І такая работа вядзецца ў іншых райцэнтрах. Падчас падрыхтоўкі да «Дажынак» рамонтныя вядуцца ў школах, садках, на стадыёнах, у фізкультурна-аздараўленчых цэнтрах, медыцынскіх установах і іншых сацыяльных аб'ектах. Не забываюць рамантаваць і жыллё,

добраўпарадкоўваць вуліцы і двары.

У наступным годзе сталай аграпрамысловай свята стане Глыбокае, а ў 2023-м — Шаркаўшчына.

На вялікі жаль, з-за неверагоднай спякоты (20 чэрвеня быў пабіты рэкорд максімальнай тэмпературы паветра, які трымаўся

з 1937 года, дажджоў падчас антыцыклону не было) на Віцебшчыне сабралі каля 780 тысяч тон збожжавых. Сярэдняя ўраджайнасць — 25,5 цэнтнера з гектара. Кіраўнік вертыкалі выканаўчай улады Падзвіння заўважыў, што пры гэтым дзяржаўны заказ будзе выкананы.

«Адчуваецца недабор па ўсіх сельскагаспадарчых культурах, але гэта негатыўна не паўплывае на жыццё працаваць з кукурузай, бо кампенсуюцца шматгадовай травой, ядрэнна развіваецца кукуруза, — запэўніў ён. Пайшлі дажджы, фарміруецца дастаткова ядрэнны кукурузны пачатак, таму будзем працаваць з кукурузай на зерне. Недабор бульбы таксама не паўплывае на харчовы рынак. У цэлым, думаю, насельніцтва не адчуе наступстваў сёлетніх анамалій надвор'я».

Пацярпелі ўсе раёны, сказаў Мікалай Шарснёў. У якасці прыкладу ён прывёў Аршанскі: калі ў лепшыя гады тут збіралі каля 150 тысяч тон збожжа, то сёлета — усяго 108,7 тысячы тон. «Дык гэта найлепшыя землі. Што тады гаварыць пра тыя раёны, дзе ў асноўным гліністыя глебы? Канешне, там сур'ёзныя страты. Але агарары,

як і кожны год, дакладна выканалі сваю місію перад народам і перад краінай. Ужо ідзе фарміраванне ўраджаю наступнага года», — працягнуў старшыня аблвыканкама.

Сёлета, чаго ніколі раней не было, асобныя сельскагаспадарчыя арганізацыі завяршылі ўборку ўжо 1 жніўня. Раней уборачныя работы пачыналіся каля 10 жніўня. Само жыццё прымушае сялян мяняць стратэгію. «Трэба зрабіць так, каб перанесці аб'ём нагрукі са жніўня і верасня на чэрвень і ліпень. Ёсць намер змены пасяўных плошчаў асобных сельскагаспадарчых культур. Трэба абавязкова зменшыць плошчы пад уборку зерневых з улікам нарыхтоўкі кармоў для жывёлы», — удакладніў Мікалай Шарснёў.

Крэн будзе зроблены на значнае павелічэнне плошчы для азімых, задумана паменшыць плошчы яравога рапсу, каб дрэннае

дажджлівае надвор'е восенню не перашкаджала аграарыям. Плануецца ўпершыню вырошчваць азімы ячмень.

Поўнач краіны вядомая спецыялізацыяй на льнаводстве, а ў Оршы функцыянуе адзін з найбуйнейшых льнакамбінатаў у Еўропе. Кіраўнік рэгіёна быў рады падзяліцца аперацыйнай інфармацыяй наконт нарыхтоўкі льнотрасты: «Самы высокі нумар 1,09 — на Віцебшчыне, а ў цэлым па краіне — 0,92. Сёлета добрае валакно, каляровасць цудоўная. З палёў ужо сабралі льнотрасты ў два разы больш, чым летась». Ураджайнасць меншая, але якасць будзе лепшая.

Аналізуючы дзейнасць льнозаводаў, старшыня аблвыканкама пахваліў дубровенскае прадпрыемства, якое, у адрозненне ад іншых, даўно ўжо працуе прыбыткава.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

Педсавет

БРЭНДЫ ВОЛЬНАГА ЧАСУ

Вучнёўская моладзь Гродзеншчыны рэалізоўвае новыя праекты

Самыя цікавыя з іх прадстаўлены падчас рэспубліканскага Тыдня ўстаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі. Як аказалася, спектр інтарэсаў даволі шырокі: ад ініцыятыў маладзёжнага парламента да аўтарскіх праектаў, якія скіраваны на развіццё асобы, творчых здольнасцяў і падрыхтоўку да дарослага жыцця.

Як адзначыў намеснік галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь Аляксандр МАЦЮШОНАК, дадатковая адукацыя павінна быць даступнай, эфектыўнай і якаснай. Традыцыйны штогадовы Тыдзень дадатковай адукацыі ярка і павінен паказаць, наколькі гэта сістэма гатова да новага вучэбнага года.

Па словах начальніка галоўнага ўпраўлення адукацыі Гродзенскага аблвыканкама Руслана АБРАМЧЫКА, у рэгіёне сістэма работы ў гэтым кірунку ўдасканалваецца. Значныя змены адбыліся ў апошнія гады. У многіх установах праведзены капітальныя рамонтны, адкрыты спартыўныя залы і басейны. Падчас пандэміі асвоена альтэрнатыва форма работы ў рэжыме анлайн. Педагогі праводзяць такім чынам майстар-класы, вядуць вучэбныя блогі. У рэгіёне працуюць аб'яднанні, якія ўдзяляюць вялікую ўвагу патрыятычнаму выхаванню, павышэнню экалагічнай культуры і прапагандзе здаровага спосабу жыцця. Таксама папулярнасцю сярод дзяцей і моладзі карыстаецца валанцёрства.

Самыя цікавыя праекты былі прадстаўлены падчас Тыдня дадатковай адукацыі ў абласным Палацы творчасці дзяцей і моладзі. Інтэрактыўныя пляцоўкі размясціліся па кірунках дзейнасці. Напрыклад, некалькі ініцыятыў прадставіў маладзёжны парламент пры Гродзенскім абласным Савеце дэпута-

таў. Адным з брэндаў стаў праект «Маршруты здароўя», калі некалькі раз на год усе дэпутаты маладзёжнага парламента ездзяць па вобласці, праводзяць флэшмобы, спартыўныя спаборніцтвы, сустрэчы, знаёмяцца з маляўнічымі куткамі прыроды роднага краю. Нядаўна ў маладзёжным парламенце нарадзіўся праект «Мова краіны май». Было створана звыш 100 відэаролікаў з дэкламацыяй беларускай паэзіі ў выкананні самых розных жыхароў рэгіёна.

Ёсць у маладзёжным асяроддзі і конкурс прадпрымальнікаў, які праводзіць культурна-асветніцкі дабрачынны фонд, створаны пры маладзёжным парламенце. Сюды прыходзіць моладзь, каб прыдумаць і прадставіць свае праекты, а таксама абмеркаваць новыя ідэі.

Шырока распаўсюджваюцца валанцёрскія і інклюзіўныя ініцыятывы. У гэтым сэнсе выклікае цікавасць сацыяльны праект «Казкі ад Алеся». Яго аўтар Аляксандр Каравайчык невыпадкава заняўся казкатэрапіяй. Сам ён выхаванец дзіцячага дома і ведае, як важна падтрымаць і стварыць добры настрой у маленькіх слухачоў. Ён прыходзіць да іх са сваёй фетравай гульняткай, у якой самыя розныя персанажы, і разам з дзецьмі стварае новую казку. У ліку інклюзіўных можна назваць і праект па рэканструкцыі батлеечнай школы пачатку XX стагоддзя. Яго стварылі навушчы Мірскага мастацкага каледжа, якія выязджаюць са сваім лялечным тэатрам у інтэрнаты і дзіцячыя дамы.

У раздзеле турыстычна-краязнаўчай дзейнасці прыцягваюць увагу прыгожыя макеты гродзенскіх храмаў. Усе яны створаны з удзелам школьнікаў. У адным выпадку — дзеці з бацькамі, у другім — дзядуля з унукам, у трэцім — выкладчык з вучнямі. Матэрыялы — папера, дрэва, гліна... Такім чынам знайшлі ўвасабленне касцёл Святой Тройцы ў вёсцы Шылавічы Ваўкавыскага раёна,

знакаміты Сынковіцкі храм-крэпасць, царква святога Аляксандра Неўскага ў Крэве, Гродзенскі Свята-Пакроўскі сабор, храм у Жыровічах і многія іншыя. Усяго ў конкурсе прыняло ўдзел каля 70 макетаў. Метадыст цэнтра турызму і краязнаўства Вікторыя Каўцэвіч расказала, што цяпер установа рыхтуе новы конкурс. Гэтым разам увага ўдзяляецца старым і адноўленым сядзібам, якія з'яўляюцца аб'ектамі гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Вывучэнне адукацыйных традыцый свайго краю працягваюць у Шчучынскай гімназіі. Па словах настаўніцы гісторыі Алены Лісоўскай, горад быў вядомы з XVIII стагоддзя калегіумам ордэна піяраў, дзе бясплатна вучылі юнакоў грамаце. А ў 1903 годзе тут з'явілася царская настаўніцкая семінарыя. У ёй цяпер месціцца гарадская гімназія. Адукацыйны кірунак выліўся ў шэраг цікавых праектаў. Адным з іх стала ўзнаўленне па старых гравюрах друкаванага станка часоў Францыска Скарыны. Яго ўнікальнасць у тым, што гэты станок працуе і тут нават друкуюць лісты «пад старажытнасць».

А вось у Шчучынскім палацы творчасці, які належаў некалі Друц-

кім-Любецкім, школьнікі арганізавалі клуб «Чайная сустрэча». Тут нават абсталявана спецыяльнае ўтульнае памяшканне. Фітаклуб стаў і месцам сустрэч, і майстар-класаў. Асабліва папулярная травяная гарбата. І гэта невыпадкава. Клуб супрацоўнічае з мясцовым саўгасам «Вялікае Мажэйкава», які спецыялізуецца на вырошчванні лекавых раслін — рамонку і календулы. Тут мяркуюць узяць рэцэпт зёлкавых настояў былых уладальнікаў палаца. Праект скіраваны на развіццё кулінарага турызму. І гэта не адзіны «чайны» праект. З традыцыямі чаявання знаёмяць у музеі Навагрудскай спецшколы-інтэрната для дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Тут сабраны прадметы чайнай цырымоніі многіх краін свету. А работнікі інтэрната разам з дзецьмі нарыхтоўваюць лекавыя травы, каб частавацца духмяным настоем падчас сумесных збораў.

Інавацыйны напрамак набывае экалагічны профіль. Напрыклад, у Лідзе арганізавалі Школу юнага ветэрынара з трохузроўневым навучаннем. Апошні этап — практыка ў адной з ветэрынарных клінік. Школьнікі дапамагаюць выратаваць прадстаўнікоў фаўны, якія

атрымалі траўмы. Валанцёрскай дзейнасцю займаецца Мастоўскі раённы цэнтр творчасці дзяцей і моладзі, а ў гродзенскай СШ № 12 працуе музей-лабараторыя ашчадных гаспадароў. Кіраўнік па даследчай рабоце Іларыён Лахніцкі раскажаў аб энергазберагальных праектах. Самыя галоўныя — аўтаматызаваная цяпляца і пункт аўтаматычнага ўпраўлення школьнымі званкамі. Спецыяльны блок уключае званкі і святло па праграме праз інтэрнэт. Гэта значна эканоміць электраэнергію. Абодва праекты атрымалі дыпломы конкурсаў тэхнічнай творчасці сярод моладзі.

Даволі цікавая студыя займае вольны час і вучняў СШ № 16 горада Гродна. Тут працуюць з горнымі пародамі і мінераламі — іх зрабняюць у ступцы, а потым распісваюць крошкай выявы. **Кіраўнік студыі «Каменная казка» Таццяна СЕРДЗЮКОВА** нават прапанавала правесці майстар-клас з удзельнікамі Тыдня дадатковай адукацыі і знайшла нямала ахвотных. Мінералы, якімі распісваюць на аснове клею, самыя розныя: лазурны, малахіт, яшма, мармур розных адценняў, графіт, кварц. У мінулым годзе тут распачалі праект па інклюзіўнай дзейнасці дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Праект адзначаны дыпламам. Падчас Тыдня дадатковай адукацыі сваё майстэрства прадэманстравалі дзіцячыя музычныя і танцавальныя калектывы.

Усяго падчас прэзентацыі інтэрактыўных пляцовак было прадстаўлена звыш дваццаці праектаў. Па словах дырэктара Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі Надзеі Васільчанкі, на Гродзеншчыне дзеці атрымліваюць максімальнае пазашкольнае развіццё, яны ўдзельнікі, лаўрэаты і пераможцы многіх рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў і фестываляў.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.